

SERHIJ RUDENKO

VOLODYMYR
ZELENSKYJ

MUŽ, KTERÝ PÍŠE DĚJINY

≡ KNIHA ZLIN

Volodymyr Zelenskyj

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

☰ KNIHA ZLIN

Serhij Rudenko
Volodymyr Zelenskyj – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

SERHIJ RUDENKO

VOLODYMYR
ZELENSKYJ

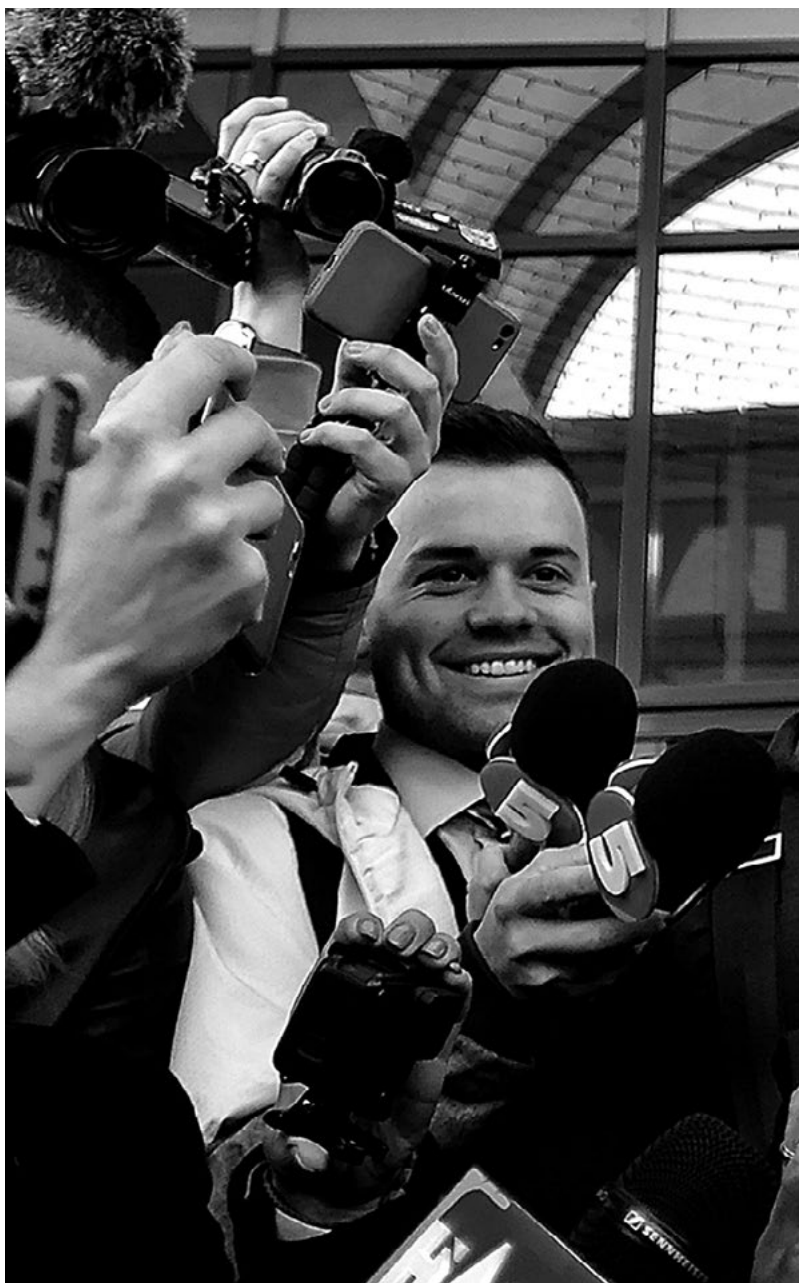
MUŽ, KTERÝ PÍŠE DĚJINY

Přeložil Petr Ch. Kalina

☰ KNIHA ZLIN

Nově zvolený ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskij během projevu na IT konferenci v Kyjevě (23. května 2019).

Volodymyr Zelenskyy – ještě jako kandidát na hlavu státu – hovoří po postupu do druhého kola prezidentských voleb s novináři (5. dubna 2019).

PŘEDMLUVA

ZELENSKÉHO POLITICKÝ OSCAR

21. dubna 2019 v osm večer, za zvuků písně „Miluji svou zem“ ze seriálu *Služebník lidu*^{*}, předstoupil Volodymyr Zelenskyj a členové jeho týmu před novináře.

Tuto prostinkou písničku si v onen okamžik prozpěvoval nejen sám vítězný kandidát, ale zdá se, že i třiasedmdeřát procent obyvatel Ukrajiny, kteří jej volili.

Ukrajínští i zahraniční novináři zaplnili kyjevské kongresové a výstavní centrum Parkovyj a netrpělivě čekali na triumfální proslov nově zvoleného prezidenta. Zelenskyj zářil. A spolu s ním i ti, kdo jej na cestě k vítězství doprovázeli: Andrij Bohdan, Dmytro Razumkov, Kyrylo Tymošenko, Andrij Jermak, Oleksandr Danyljuk i Volodymyrova manželka Olena. Rozlétly se nad nimi konfety, sál duněl a členové štabu působili dojemem, že se každou chvíli roztančí.

„Dokázali jsme to společně...“ začal Zelenskyj projev svou typickou intonací. Nejdřív, jak se patří na herce při udělování

^{*} Do češtiny chybně překládáno jako *Sluha národa*. Pro konzistentnost se stejnojmenným názvem prezidentské strany používáme v textu spojení *Služebník lidu* (pozn. překl.).

Oscarů, poděkoval týmu, rodině, blízkým, manželce Oleně, a dokonce i dvěma uklízečkám Oksaně a Ljubě, které pracovaly v jeho štábu. Vzpomněl i symbolický 73. sektor na Olympijském stadionu, kde spolu se svým týmem natočil slavné video „Když stadion, tak stadion“.

Volodymyr ještě nevystoupil z role svého filmového hrdiny Vasyla Holoborodka: snaží se vtipkovat, má uštěpačné poznámky na adresu Bezpečnostní služby Ukrajiny, která jej podle jeho slov po celou dobu udržovala v kondici, a dává najevo optimismus. Zdá se, že při loučení s uměleckou kariérou a vstupu na politickou scénu s podobným bouřlivým aplausem počítal. Určitě si zvykl, že jej má publikum rádo a že na něj volá „Bravo!“ a „Opakovat!“. Není divu. Tleskaly mu velké koncertní sály v Moskvě, Kyjevě, Oděse, Jürmale, Minsku a v dalších městech někdejšího Sovětského svazu, pro něž hvězda Volodymyra Zelenského zazářila v roce 1997 po vítězství v Masljakovově televizní humoristické soutěži *Klub vtipných a pohotových*. Právě tehdy na devatenáctiletého herce dopadla televizní sláva. Do svého prezidentství byl pro mnohé Ukrajince oblíbeným komikem.

Přitom si tehdy večer 21. dubna 2019, kdy si užíval drtivé vítězství v prezidentských volbách, mohl jen těžko představit, že o nějakého půl roku později uslyší na svou adresu pokřiky „Hanba!“ a „Pryč se Zelím!“. A to nejen od voličů svého hlavního oponenta Petra Porošenka, ale i od válečných dobrovolníků, vojáků a politiků.

Několik měsíců po inauguraci začne propouštět ty, kdo jej k vítězství přivedli. První bude tajemník Rady národní bezpečnosti a obrany Oleksandr Danyljuk, který se údajně na Zelenského naštvál kvůli tomu, že se nestal premiérem. Druhým z týmu bude předseda prezidentské kanceláře Andrij Bohdan – ten, který vedle Zelenského stál při jeho prvních krocích do vysoké politiky. Dále o svou funkci při

jde premiér Oleksij Hončaruk a generální prokurátor Ruslan Rjabošapka.

Všichni tito lidé tvořili právě onoho kolektivního Zelenského, kterého země 21. dubna 2019 zvolila. Protože až do finále prezidentské kampaně politik Zelenskij neexistoval. Vůbec. Byl talentovaným komikem, manažerem televizní stanice Inter a studia Kvartal 95. Jako herec ztvárnil roli učitele Holoborodka, který v seriálu stanul v čele státu. Jeho prezidentský obraz utvářeli ti, kdo stáli vedle něj.

Před třemi lety šestý ukrajinský prezident prohlásil: „Slibuji, že nikdy nikoho z vás nezklamou.“ Od té doby jsme Zelenského viděli v různých situacích. Jemu i jeho týmu vytýkali neprofesionalitu. Obviňovali je z účasti na korupci, z domýšlivosti, a dokonce i z vlastizrady. Ale potom, počínaje 24. únorem 2022, kdy Rusko zahájilo rozsáhlý útok proti ukrajinskému státu, jsme objevili úplně jiného Zelenského. Člověka, který se neostýchal přijmout Putinovu výzvu a stanout na Ukrajině v čele lidového odporu proti ruské agresi. Prezidenta, jemuž se v tomto boji podařilo spojit své příznivce s oponenty, korupčníky s protikorupčníky, dospělé i děti, lidi různých národností i víry. Hlavu státu, které aplaudují v evropských parlamentech i v americkém Kongresu.

Každá epizoda ze života šestého prezidenta Ukrajiny obsažená v této knize je střípkem mozaiky, z nichž se skládá portrét Volodymyra Zelenského. Člověka, který bez politické zkušenosti a odpovídajících znalostí slíbil Ukrajincům změnit jejich stát. Člověka, jemuž svými hlasy dalo důvěru třináct a půl milionu voličů.

V této knize nenajdete moralizování, předpojatost ani manipulace. Pouze čistá fakta. Chtěl jsem zkrátka vytvořit portrét šestého prezidenta Ukrajiny bez příkras.

Nakolik se mi to podařilo, posuďte, vážení čtenáři, sami.

Serhij Rudenko

Krvavý Putin. Snímek z protestu proti ruské invazi na Ukrajinu, který se konal v Římě na Kapitolském náměstí (25. února 2022).

©Olena Dnipri
durdorn.in.ua

EPIZODA I

DEŠÍTKA ATENTÁTŮ NA PREZIDENTA ZELENSKÉHO

24. února 2022 ve 4.50 poslala Moskva na území Ukrajiny první rakety. Ve stejnou dobu, kdy televize Ruské federace vysílala projev Vladimira Putina k Rusům, dopadaly první balistické střely na hlavy Ukrajinců v Kyjevě, Charkově, Oděse, Mariupolu, Dnipru i v dalších městech země. Několik kilometrů od mého domu v Kyjevě – v Brovarech a v Boryspolu – se zem otřásala výbuchy. Ospalá města se vzpamatovávala z prvního šoku. Sirény hasičů a záchranářských vozidel prořezávaly zimní vzduch. Rozum odmítal přijmout fakt, že Rusko bombarduje svobodnou a nezávislou zemi uprostřed Evropy. Všechno připomínalo zlý sen, který měl skončit s prvními paprsky slunce.

Nebyl to však sen. Byla to nová realita, do níž se Ukrajinci probudili.

Za hodinu a půl od prvních útoků se Zelenskyj obrátí k lidu a potvrdí, že skutečně začala rusko-ukrajinská válka. A zároveň s rozbřeskem dostane Ukrajina zprávy o prvních obětech kremelské agrese – o těch, kteří se nacházeli ve vojenských objektech, na něž Moskva rakety poslala. Tím

odstartoval rozsáhlý vpád Ruské federace na Ukrajinu, je muž do poslední chvíle nikdo nechtěl věřit. Ani Volodymyr Zelenskyj. Nedbal varování americké i britské rozvědky před možným ruským útokem a měsíc před válkou přesvědčoval občany, že má všechno zcela pod kontrolou. Říkal, že jiné státy jen šíří paniku, k níž nejsou žádné důvody.

V noci na 24. února, doslova několik hodin před začátkem války, se ukrajinský prezident veřejně obrátil na Rusy. Upřímně doufal, že je schopen Putina zastavit, i když po anexi Krymu a okupaci části Donbasu v roce 2014 mohla vládcе Kremlu zastavit jen úplná kapitulace Ukrajiny, nebo kulka do čela. Putin všechny okolo dlouhodobě přesvědčoval, že ukrajinská státnost začíná Vladimírem Leninem a že Ukrajinci jsou národ vymyšlený hrabětem Potockým, což mimochodem před útokem na sousední zemi ještě jednou zopakoval. Přitom hlavní město Ukrajiny bylo založeno v době, kdy se na území současné Moskvy nacházely pouze bažiny. Putinova veřejná touha bránit takzvanou „nezávislost“ Luhanské lidové a Doněcké lidové pseudorepubliky se stala pouhou záminkou pro jeho pokus zničit ukrajinský stát.

Prezident Zelenskyj přijal Putinovu výzvu důstojně. I přes opakované nabídky USA a deset neúspěšných pokusů o atentát (minimálně o takovém množství v březnu mluvil poradce prezidentské kanceláře Mychajlo Podoljak) nepustil Kyjev. Putin toužil po jeho smrti – když ne fyzické, pak alespoň politické. A že k ní nedošlo, svědčí o slabosti vládcе Kremlu. Zelenského kancelář v centru ukrajinského hlavního města se proměnila v jeden z důležitých symbolů nezlomnosti ukrajinského lidu. Odvaha, s jakou Volodymyr jako vrchní velitel ozbrojených sil Ukrajiny vstoupil do války s Ruskem, na Ukrajince bez nadsázky zapůsobila – v první řadě ohromila Zelenského oponenty. V evropských parlamentech mu politici tleskají vestoje, poutá pozornost

celého světa. Jeho současnou popularitu na Západě je možné srovnat snad jen s oblibou někdejšího prezidenta SSSR Michaila Gorbačova.

Blitzkrieg, s nímž na Ukrajině počítal Vladimir Putin, zkrachoval. Při útoku na ukrajinský lid v čele se Zelenským narazilo Rusko na silný odpor. V Kremlu si zřejmě nepřipouštěli, že se Ruskem rozpoutaný konflikt stane skutečnou lidovou válkou. Agresory přivítali ohněm nejen vojáci, ale i běžní občané. Za celé novodobé dějiny země jsme byli zřejmě poprvé svědky toho, že se všichni Ukrajinci spojili proti vnějšímu nepříteli.

O Zelenského roli a jeho vítězství v rusko-ukrajinské válce budou určitě psát historici. O jeho osobě se budou natáčet filmy, psát knížky, pojmenují po něm ulice, náměstí a univerzity. Právě se Zelenským bude spojována ta kapitola ukrajinských dějin, která dostane název „Konečný rozchod Ukrajiny s Ruskem“.

Za právo na svobodu a nezávislost bojovali Ukrajinci s Moskvou několik století. V tomto krvavém konfliktu položily životy miliony lidí. Zdálo se, že válka Ukrajinců s Ruskem nebude mít konce. Kreml do poslední chvíle doufal, že se mu podaří udržet Ukrajinu na své orbitě. A v tom se přepočítal. Vůbec nejvíc se přepočítal Vladimir Putin, který se o Volodymyru Zelenském vyjadřoval urážlivě. Ironií osudu se však přitom právě ten, koho ruský prezident do poslední chvíle odmítal chápat jako sobě rovného, stal hrobařem současného ruského režimu.

Volodymyr Zelenskij na vojenské přehlídce u příležitosti oslav třicátého výročí ukrajinské nezávislosti (24. srpna 2021).

EPIZODA 2

POCHOD NA PREZIDENTSKÝ ÚŘAD

31. prosince 2018. Pět minut do půlnoci.

Ukrajinci se sektem v ruce vyhlížejí Nový rok. Odpočítávají se poslední minuty, čeká se na projev prezidenta. Pro Petra Porošenka bude tento novoroční pozdrav posledním ve funkci prezidenta státu.

Sociologie je neúprosná. Podle údajů Kyjevského mezinárodního sociologického ústavu chce stávajícího prezidenta volit jen 11,6 % obyvatel. Favoritkou klání je mnohaletá Porošenkova oponentka Julija Tymošenko s 21,2 %. Třetím pravděpodobným kandidátem na prezidenta je umělecký vedoucí studia Kvartal 95 Volodymyr Zelenskyj se 14,6 %, ale ten se dosud ani slovem nevyjádřil, zda se chce o funkci hlavy státu ucházet.

A v tomto okamžiku se tradiční novoroční vystoupení Kvartalu na televizní stanici 1+1 přeruší právě kvůli prezidentovu blahopřání. Ale místo Porošenka se na obrazovce objeví Volodymyr Zelenskyj. V bílé košili s vyhrnutými rukávy vychází zpoza kulis. „Dobrý večer, přátelé...“ začne rusky a už v patnácté vteřině přechází do ukrajinštiny.

Mluví o třech cestách, které mají Ukrajinci na výběr.

První – žít jako dosud.

Druhá – zabalit si věci a odjet do zahraničí.

Třetí – pokusit se na Ukrajině sami něco změnit.

„A já jsem si pro sebe vybral tu třetí cestu. Už dlouho se mě všichni ptají – jdeš do toho, nebo nejdeš? Víte, na rozdíl od našich velkých politiků bych vám nechtěl dávat plané sliby. A teď, pár minut před koncem roku, vám něco slíbím a hned to splním. Drazí Ukrajinci, slibuji vám, že se budu ucházet o prezidentský úřad. A hned to taky plním. Budu se ucházet o prezidentský úřad,“ sděluje Zelenskyj.

Jsem si jistý, že za silvestrovskými stoly si zdaleka ne všichni uvědomili, co se v tom okamžiku stalo. Letným pohledem to vypadalo jako součást kvartalské show.

Koncertní pódium. Tlumené světlo. Usměvavý Zelenskyj. Hlas, kterým mluví kreslený medvídek Paddington. Co je tohle, k čertu, za prezidentského kandidáta? Kde má kravatu? Kde má oblek? Kam se poděl ten tradiční patos? Kde to všechno je? Kam vlastně zmizel Petro Porošenko? Když příznivci pátého prezidenta viděli na svých obrazovkách Volodymyra místo Petra, zvedla se na sociálních sítích ohromná vlna nevole: „Kdo? Ten klaun?“, „Co je zač, že chce být prezidentem?“, „Co je to za drzost?“ Zelenskému, oligarchovi Kolomojskému, který stanici 1+1 ovládá, a generálnímu řediteli tohoto kanálu Oleksandru Tkačenkovi, jenž se následně stane poslancem za Služebníka lidu a později ministrem kultury Ukrajiny, pisatelé nemohli přijít na jméno.

Oznámení uměleckého vedoucího studia Kvartal 95 očiividně pochopily jako nevinný žert i mnohé předvolební štáby.

Přitom v tu novoroční noc působil Zelenskyj seriózněji než kdy dřív.

Ty, kteří hercův výstup brali jako obyčejný vtíp známého komika, ani nenapadlo, že rozhodnutí ucházet se o presi-

dentský úřad učinil Zelenskyj už dávno. Jeho tým se začal připravovat na volby už před časem. Po celé léto 2018 Volodymyr udržoval Ukrajinu v napětí, když „trolloval“ Svjatoslava Vakarcuka, populárního frontmana kapely Okean Elzy: „Slavo, jdeš do toho, nebo ne? Protože jestli půjdeš, půjdu taky. Když jasně řekneš ‚jo‘, nebo ‚ne‘, totéž řeknu i já. Všichni se mě ptají, jestli do toho jdu. A co já? Co já, to je jasné. Co ty? Prostě jestli ty i já, jsme to my. Chápeš? A jestli ‚my‘, tak jsme to všichni.“

Politik Roman Bezsmertnyj vzpomíná, že dlouho před tím, než začala předvolební kampaň, se s Vakarcukem sešel a poprosil ho, aby na prezidenta nekandidoval a aby o tomtéž přesvědčil Volodymyra Zelenského.

„Řekl jsem: ‚Slavo, vážím si vás jako umělce, ale prosím vás, sejděte se se Zelenským a domluvte se, že ani vy, ani on nebudete kandidovat. Protože v případě kandidatury vás obou rozdělíte Ukrajinu a mluvit o dalších věcech bude pak velmi těžké.‘ Nevím, jestli Vakarcuk poslechl mě, nebo někoho jiného, ale udělal naprosto rozumnou věc a nekandidoval. Místo toho se začal angažovat v parlamentní kampani. A já to úplně chápu, protože on dobře věděl, že ani jeden z nich není schopen vzít na svá bedra problémy stojící před Ukrajinou, přičemž klíčovým z nich je válka,“ vyprávěl mi Bezsmertnyj.

Navzdory tomu všemu vznikl na podzim 2018 předvolební štáb prezidentského kandidáta, k němuž se připojil politický konzultant Dmytro Razumkov, zřejmě jediná mediální figura (samozřejmě kromě samotného „frontmana“ Kvartalu 95).

Členové Zelenského týmu se připravovali na volby. Na zimu 2018/2019 si zaplatili reklamu v rádiu a billboardy s heslem „Já nežertuji“. Na tutéž dobu se přesunula premiéra třetí řady seriálu *Služebník lidu*, v němž současný prezident Ukrajiny ztvárnil roli učitele Vasyla Holoborodka,

který se k překvapení všech (i sebe samého) stane prezidentem.

Ale tehdy sotvakdo v Zelenského týmu počítal s vítězstvím. Jak dosvědčuje bývalý šéf prezidentské kanceláře Andrij Bohdan, i sám Volodymyr se definitivně rozhodl účastnit se prezidentské kampaně až 31. prosince 2018.

Je jasné, že pro Zelenského i jeho spolubojovníky šlo především o vynikající příležitost, aby mohli veřejnosti před následujícím parlamentním kláním představit stranu Služebník lidu, kterou si zaregistrovali už v dubnu 2016.

Pro Ihora Kolomojského, který měl napjaté vztahy s Petrem Porošenkem, se Zelenskyj stal prostředkem obchodu jak s pátým prezidentem Ukrajiny, tak i s jeho věčnou opo-
nentkou Julijí Tymošenko.

Ačkoliv, jak tvrdí politický konzultant Serhij Hajdaj, Zelenského tým pojímal prezidentské volby svým způsobem jako hru.

„Mluvil jsem s lidmi, kteří komunikovali s bratry Šefirovými, což byli Zelenského obchodní partneři. Už když probíhala kampaň, nevěřili v jeho vítězství, mysleli si, že se nic takového nemůže stát. Prý do něho něco vjelo, tak ať si pohraje. Ale když zvítězil, byli ještě zmatenější. Nevěděli, co mají dělat, protože chápali, jaká je to zodpovědnost a že starý život už skončil. Že už nebude ani Kvartal 95, ani jejich další produkční společnosti... Chápali, že vstupují do naprosto odlišné reality, v níž se budou muset stát někým úplně jiným. Zaskočilo je to a snažili se radit s kdekým. Ale nebyli sami. Protože i u samotného Zelenského bylo najednou všechno jinak. Myslím, že už vedle něj stál Bohdan, který mu říkal: ‚Neboj se, já vím, co dělat a jak to dělat, musíme jít dopředu.‘ V té době Bohdana všichni milovali, protože vedle prezidenta vynikal a bylo zřejmé, že je to právě on, kdo je řídicím článkem celého procesu,“ vykládal mi Hajdaj.

Ať to bylo jakkoliv, krok učiněný Volodymyrem Zelenským té poslední noci roku 2018 nejen že změnil jeho záhlý život televizní hvězdy, ale také přepíše pravidla hry v ukrajinské politice.

Mimochodem, 22. března 2019 se jeden z účastníků prezidentského klání, politik Roman Bezsmertnyj, pokusí Zelenského zastavit a veřejně jej vyzve, aby se kandidatury vzdal. „Vezměte si z Ústřední volební komise zpět své dokumenty, protože je to hanba a ponižování národa,“ řekl.

Tato výzva však nebyla vyslyšena.

A výsledek?

Petro Porošenko dostane od voličů pořádnou facku.

Julija Tymošenko se prezidentského úřadu zase nedočká.

Oleh Ljaško získá na politické scéně silného konkurenta a za několik měsíců prohraje se svou Radikální stranou parlamentní volby.

Plukovník Anatolij Hrycenko odejde do politického důchodu.

Ukrajina získá to, co chtěla – Volodymyra Zelenského.

Jeden z jeho tehdejších spolubojovníků Ruslan Rjabošapka ovšem později prohlásí, že si Ukrajina zvolila jednoho prezidenta, ale získala hlavu státu, která se mu vůbec nepodobá. Prý to byl v době předvolební kampaně úplně jiný člověk než po volbách.

Lidé se scházejí na kyjevském stadionu Olympijskij, kde zanedlouho začne očekávaná debata prezidentských kandidátů Petra Porošenka a Volodymyra Zelenského (19. dubna 2019).

EPIZODA 3

„KDYŽ STADION, TAK STADION“

Největší stadion na Ukrajině – Národní sportovní komplex „Olympijskyj“ – 19. dubna 2019 vřel.

Dvacet tisíc diváků čekalo na diskusi mezi Petrem Porošenkem a Volodymyrem Zelenským. Poprvé v dějinách prezidentských klání na Ukrajině se kandidáti snažili zahnat svého soupeře do slepé uličky za povzbuzování tribun. Tuto show přenášelo sto padesát televizních stanic.

Prakticky v průběhu celé prezidentské kampaně si Porošenkův tým nebral servítky a Volodymyra Zelenského častoval nejrůznějšími invektivami. „Hologram“, „klaun“, „Kolomojského loutka“, „prodloužená ruka Kremlu“ – to je jen slabý odvar slovních spojení, která Petro opakoval téměř každý den jako mantru. On i jeho političtí konzultanti byli přesvědčeni, že Zelenského kandidatura je naprostý omyl.

Porošenkův tým se domníval, že jako důkaz budou stačit veřejné diskuse. Vždyť je to jeden z druhů politického vícebóje, s nímž měl tehdejší prezident podle všeho bohaté zkušenosti. A Zelenskyj? Co čekat od komika? Proslovy naučené zpaměti? Napovídání od poradců? „Úplně ho

vynuluju,“ myslel si zřejmě Petro. A v tom se velmi spletl. Protože jak se ukázalo, Zelenskyj se na debatu připravoval celý týden. Alespoň to tvrdí Andrij Bohdan.

Dlužno říct, že Porošenkův tým naléhal na uspořádání diskuse prezidentských kandidátů ještě před prvním kolem voleb. Tehdy už bylo jasné, že hlavními uchazeči o křeslo hlavy státu je trojice Petro Porošenko, Volodymyr Zelenskyj a Julija Tymošenko. Ovšem umělecký vedoucí studia Kvartal 95 veškerá pozvání k diskusi tvrdošíjně ignoroval. V době mezi prvním a druhým kolem se tak začal Porošenkův štáb přímo neodbytně zabývat myšlenkou, jak dostat svého oponenta z virtuálního světa do toho reálného a dokázat jeho politickou neschopnost.

Po dvou týdnech jednání Zelenskyj konečně vyzval Porošenka k diskusi. Měla se uskutečnit dva dny před druhým kolem voleb – 19. dubna na „Olympijském“. S diváky, novináři a živým televizním vysíláním přenášeným do celé země – to byla Volodymyrova podmínka. Porošenkovi ještě natočil filmově pojatý videovzkaz: jde chodbou stadionu, vyjde v 73. sektoru a jako správný bojovník vyzývá svého oponenta k diskusi.

Je pochopitelné, že si herec vybral formát, ve kterém se bude cítit doma – pódium, diváci, aplaus, světla reflektorů. Po nedlouhých jednáních musel Porošenko na tyto podmínky přistoupit. Jeho touha ukázat bezvýznamnost svého oponenta byla natolik silná, že souhlasil se všemi.

Dva týmy podporovatelů na stadionu. Dvě pódia. Dva koncerty zároveň. Sektory Porošenkových příznivců, sektory Zelenského příznivců. Moderátoři – populární ukrajinští novináři Olena Froljaková a Andrij Kulykov. Týmy obou prezidentských kandidátů. Chybělo snad jen předávání pásu šampiona a hlášení po vzoru boxerských zápasů: „*Ladies and gentlemen...*“

Lid čekal na podívanou. A tu také dostal.

Porošenko opustil své pódium a zamířil na scénu, kterou si určil Zelenského tým. Petro s Volodymyrem si potřásli rukou a diskuse začala.

Volodymyr Zelenskyj nakonec nebyl tak bezradný, jak si Petro Porošenko představoval. To, co se na scéně Olympijského stadionu odehrálo 19. dubna, můžeme sotva nazvat diskusí. Byl to typický *Klub vtípných a pohotových*. Přesněji řečeno souboj dvou kapitánů. A v něm se Volodymyr cítil jako ryba ve vodě. Ano, v jeho vystoupení byla znát pečlivá domácí příprava. Ano, bojovníky Doněcké lidové republiky nazval „povstalci“. Ano, svému oponentovi po skončení prezidentského souboje dětinsky přislíbil, že ho čekají nelehké časy. Ale Zelenskyj vypadal upřímně. Tuto upřímnost kazil snad jen jeho kamarád z Kvartalu Jevhen Košovyj, který vyšel na pódium v mikině s vulgárním nápisem POHUY (je mi to u prdele).

Na diskusi mezi Porošenkem a Zelenským o budoucnosti země ani nedošlo. Tento slovní duel se nesl v duchu vzájemného obviňování, veřejných výčitek, politického trollingu a podobně. Komik pátému prezidentovi vyčítal spřátelené korupčníky, krvavé peníze, nevyšetřené případy střelby do demonstrantů na Majdanu a neskončenou válku na Donbasu. Porošenko zase Zelenskému vytýkal, že se snažil vyhnout povolávacímu rozkazu, politickou nesamostatnost kvůli spojení s Kolomojským i to, že za ním stojí někdejší členové Strany regionů.

Nicméně v hereckém umu Zelenskyj Porošenka překonal, když jej na Olympijském stadionu přinutil kleknout před rodinami padlých na kolena.

„Já nejsem váš oponent, já jsem váš rozsudek.“ Tato Zelenského teatrální a patetická fráze určená Porošenkovi udělala za diskusí na „Olympijském“ tečku. Přesněji řečeno ukončila Petrovo pětileté funkční období a zahájila Volodymyrovu politickou kariéru.

S prakticky stejnými chybami, jakých se dopustil jeho oponent.

S týmem, který bude čelit obviněním z korupce.

S přáteli a kmotry ve vládě.

Ale je naprosto jasné, že si Zelenskyj sotva uměl představit, jaká zkouška čeká jeho i celou zemi na konci února 2022, a že Ukrajina nemohla tušit, že se začátkem velké války pozná úplně jiného prezidenta.